

Câu 1: (3 điểm)

a. Lương tâm là gì? Làm thế nào để trở thành người có lương tâm và giữ cho lương tâm luôn được trong sáng? Vì sao người có lương tâm được xã hội đánh giá cao?

b. Tại sao những người nghiện ma túy lại khó giữ được lương tâm và nhân phẩm của bản thân?

Câu 2: (2 điểm)

Gia đình là gì? Có ý kiến cho rằng: Kinh tế là yếu tố quan trọng nhất để quyết định hạnh phúc của gia đình. Anh (chị) có đồng ý với ý kiến trên không? Vì sao?

Câu 3: (3 điểm)

Cuộc chiến “chống giặc” Covid-19 vừa qua những hình ảnh “ăn núi, ngủ rừng” những bữa cơm chiều vội vàng của các chiến sĩ lực lượng vũ trang, những đôi mắt thâm quầng vì thiếu ngủ của đội ngũ y, bác sĩ... đã lay động hàng triệu trái tim. Các hành động đó đã thể hiện được danh dự, nhân phẩm của một con người có đạo đức. Anh/chị hãy trình bày

a. Nhân phẩm, danh dự là gì?

b. Anh (chị) có suy nghĩ như thế nào về các hình ảnh trên? Liên hệ bản thân?

Câu 4: (2 điểm)

Tình trạng bạo lực học đường hiện nay có chiều hướng gia tăng và diễn biến hết sức phức tạp. Vấn nạn bạo lực học đường đã trở thành tin tức gây nhức nhối của ngành giáo dục và toàn xã hội. Bạo lực học đường hiện nay đang trở thành điểm nóng đáng được quan tâm của nhiều phụ huynh, thầy cô và nhà trường, là nỗi trăn trở của toàn xã hội.

(<http://ums.vnu.edu.vn/bao-luc-hoc-duong-nguyen-nhan-va-bien-phap-phong-tranh/>)

a. Là học sinh trung học phổ thông em suy nghĩ gì về tình trạng bạo lực học đường hiện nay?

b. Liên hệ thực tế tại lớp em đang học, làm thế nào để tình trạng bạo lực không xảy ra tại lớp mình?

===== HẾT =====

Giám thị không giải thích gì thêm

MA TRẬN ĐỀ THI HỌC KỲ 2 -2020-2021-GDCD 10

LĨNH VỰC KIẾN THỨC	MỨC ĐỘ				
	Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng ở cấp độ thấp	Vận dụng ở cấp độ cao	Tổng số
1. Một số phạm trù cơ bản của đạo đức	Trình bày được khái niệm			Vận dụng và phân tích vào cuộc sống. Lấy VD liên hệ thực tiễn	
<i>Số câu hỏi</i>	1			1	2
2. Công dân với tình yêu, hôn nhân, gia đình	Biết được khái niệm		Ứng dụng vào các hoạt động thực tiễn. lấy VD		
<i>Số câu hỏi</i>	1		1		2
3. Công dân với cộng đồng	Biết được khái niệm		Ứng dụng vào các hoạt động thực tiễn. lấy VD		
<i>Số câu hỏi</i>	1		1		2
4. Liên hệ thực tiễn				Câu hỏi mở liên hệ cuộc sống	
<i>Số câu hỏi</i>				1	1
Tổng số câu	3		2	2	7
%	43		28.5	28.5	100

ĐÁP ÁN

Câu 1: a. Lương tâm là gì? Làm thế nào để trở thành người có lương tâm và giữ cho lương tâm luôn được trong sáng ? Vì sao người có lương tâm được xã hội đánh giá cao?

b. Tại sao những người nghiện ma túy lại khó giữ được lương tâm và nhân phẩm của bản thân ?

Trả lời:

a. Lương tâm: là năng lực tự đánh giá và điều chỉnh hành vi đạo đức của bản thân trong mối quan hệ với người khác và xã hội. **(0,5đ)**

- Làm thế nào để trở thành người có lương tâm và giữ cho lương tâm luôn được trong sáng: (0,75)

- + Thường xuyên rèn luyện tư tưởng, đạo đức theo quan điểm tiến bộ, cách mạng và tự giác thực hiện các hành vi đạo đức hằng ngày để biến ý thức đạo đức thành thói quen đạo đức.
- + Thực hiện đầy đủ nghĩa vụ của bản thân một cách tự nguyện, phấn đấu trở thành một công dân tốt, người có ích cho xã hội.
- + Bồi dưỡng những tình cảm trong sáng, cao đẹp, nhân ái, vị tha... trong quan hệ giữa người với người.

Người có lương tâm được xã hội đánh giá cao vì: (0,75)

- Người có lương tâm sẽ tự tin vào bản thân hơn và phát huy được tính tích cực trong hành vi của mình góp phần phát triển xã hội.
- Họ biết điều chỉnh hành vi cho phù hợp với các chuẩn mực của xã hội, biết ăn năn, sửa chữa lỗi lầm của mình và biết sống vì người khác, luôn giúp đỡ những người xung quanh khi họ gặp khó khăn mà không cần điều kiện.

b. Tại sao những người nghiện ma túy lại khó giữ được lương tâm và nhân phẩm của bản thân : (1,0đ)

Người nghiện ma túy làm những hành động trái với quy xã hội, những hành động bị xã hội lên án. Đồng thời, họ không kiểm soát được bản thân mình, khi đã lên cơn nghiện thuốc thì họ sẵn sàng làm bất cứ thứ gì để có được thuốc. Do vậy, những người nghiện ma túy không chỉ không giữ được nhân phẩm, danh dự mà còn bị nhiều người xa lánh.

Câu 2:(2 điểm)

Gia đình là gì? Có ý kiến cho rằng: Kinh tế là yếu tố quan trọng nhất để quyết định hạnh phúc của gia đình. Anh (chị) có đồng ý với ý kiến trên không? Vì sao?

Trả lời:

- **Gia đình:** là một cộng đồng người chung sống với nhau và gắn bó với nhau bởi hai mối quan hệ cơ bản là quan hệ hôn nhân và quan hệ huyết thống. **(0,5đ)**
- Có ý kiến cho rằng: Kinh tế là yếu tố quan trọng nhất để quyết định hạnh phúc của gia đình. Anh (chị) có đồng ý với ý kiến trên không? Vì sao?
- + **Có đồng ý với ý kiến trên. (0,5đ)**
- + **Vì:** Mỗi gia đình phải tự tổ chức đời sống vật chất của các thành viên trong gia đình, thỏa mãn những nhu cầu vật chất và tinh thần của các thành viên đó. Trong điều kiện phúc lợi xã hội của quốc gia còn hạn chế thì việc thực hiện chức năng kinh tế

của gia đình rất có ý nghĩa trong việc đảm bảo cho sự tồn tại và phát triển của mỗi cá nhân. (1đ)

Câu 3: Cuộc chiến “chống giặc” Covid-19 vừa qua những hình ảnh “ăn núi, ngủ rừng” những bữa cơm chiều vội vàng của các chiến sĩ lực lượng vũ trang, những đôi mắt thâm quầng vì thiếu ngủ của đội ngũ y, bác sĩ,... đã lay động hàng triệu trái tim. Các hành động đó đã thể hiện được danh dự, nhân phẩm của một con người có đạo đức. Anh/chị hãy trình bày

a. Nhân phẩm, danh dự là gì?

b. Anh (chị) có suy nghĩ như thế nào về các hình ảnh trên? Liên hệ bản thân?

Trả lời:

a. Nhân phẩm, danh dự là:

+ **Nhân phẩm:** là toàn bộ những phẩm chất mà mỗi cơ người có được. Nói cách khác, nhân phẩm là giá trị làm nòng cốt của mỗi con người. (0,5)

+ **Danh dự:** là sự coi trọng, đánh giá cao của dư luận xã hội đối với một người dựa trên các giá trị tinh thần, đạo đức của người đó. (0,5)

b. Anh (chị) có suy nghĩ như thế nào về các hình ảnh trên? (1đ)

- Cuộc chiến chống dịch COVID-19 bước vào giai đoạn cam go, quyết liệt, với lời hiệu triệu “Mỗi người dân là một chiến sĩ trên mặt trận phòng, chống dịch bệnh” toàn Đảng, toàn quân, toàn dân ta đã đồng tâm, đồng sức, đồng lòng, hiệp đồng chặt chẽ, đoàn kết, trách nhiệm sâu sát từ Trung ương đến tận tổ dân phố, thôn xóm, khu dân cư vượt qua mọi khó khăn, thách thức để chống lại đại dịch COVID-19.
- Phát huy truyền thống của dân tộc ta trong các cuộc đấu tranh vệ quốc oanh liệt, hào hùng, trong cuộc chiến này toàn Đảng, toàn quân, toàn dân ta cùng một ý chí, đoàn kết một lòng coi chống dịch như "chống giặc". Với sức mạnh đoàn kết, ý chí một lòng đã đưa Việt Nam trở thành “điểm sáng” trong phòng chống dịch COVID-19 toàn cầu. Trong cuộc chiến chống lại đại dịch, Việt Nam đã có biết bao anh hùng thầm lặng, không quản gian khó hy sinh, không toan tính đến việc riêng tư hay sự an toàn của bản thân để cứu chữa cho những người bệnh.
- Trong cuộc chiến cam go, hiểm nguy đó, không thể kể hết tinh thần chống dịch kiên cường, quả cảm của các tầng lớp nhân dân... Những tháng qua, không khó để chúng ta bắt gặp những hình ảnh "ăn núi, ngủ rừng", vội vàng những bữa cơm chiều, rồi đến những đôi mắt thâm quầng vì thiếu ngủ... của đội ngũ y, bác sĩ,

chiến sĩ lực lượng vũ trang nơi tuyến đầu “chống giặc” COVID-19, đã lay động hàng triệu trái tim. Tạm gác lại cuộc sống thường nhật, họ phải xa gia đình, người thân yêu để chiến đấu “chống giặc” COVID-19. Có mặt để tận mắt chứng kiến công việc bộn bề của những “người lính áo trắng” mới thấu hiểu hết nỗi gian truân, sự hy sinh cống hiến của họ. Đó là những hình ảnh rất đáng được trân quý, vì thế chúng ta cần đồng lòng, chung sức chống dịch để đất nước mau chóng được bình yên và hi vọng sẽ đẩy lùi được dịch bệnh.

(Học sinh có thể viết theo suy nghĩ và giáo viên căn cứ để cho điểm).

Liên hệ bản thân: học sinh tự liên hệ, giáo viên căn cứ để cho điểm. (1đ)

Câu 4: (2 điểm)

Tình trạng bạo lực học đường hiện nay có chiều hướng gia tăng và diễn biến hết sức phức tạp. Vấn nạn bạo lực học đường đã trở thành tin tức gây nhức nhối của ngành giáo dục và toàn xã hội. Bạo lực học đường hiện nay đang trở thành điểm nóng đáng được quan tâm của nhiều phụ huynh, thầy cô và nhà trường, là nỗi trăn trở của toàn xã hội.

[\(http://ums.vnu.edu.vn/bao-luc-hoc-duong-nguyen-nhan-va-bien-phap-phong-tranh/\)](http://ums.vnu.edu.vn/bao-luc-hoc-duong-nguyen-nhan-va-bien-phap-phong-tranh/)

a. Là học sinh trung học phổ thông em suy nghĩ gì về tình trạng bạo lực học đường hiện nay?

b. Liên hệ thực tế tại lớp em đang học, làm thế nào để tình trạng bạo lực không xảy ra tại lớp mình?

Trả lời :

a. Là học sinh trung học phổ thông em suy nghĩ gì về tình trạng bạo lực học đường hiện nay? **(1đ)**

- Học sinh là thời đẹp nhất trong cuộc đời mỗi chúng ta.
- Thế nhưng hiện nay, sự trong sáng, tươi đẹp hồn nhiên của thế hệ học sinh không còn nữa. Thay vào đó là những lời nói và hành động thô bạo, bậy bạ, thậm chí những bạn trẻ này còn đánh nhau, chúng xé áo, đánh bạn giữa đường.
- Tình trạng bạo lực học đường diễn ra phổ biến, tràn lan được lan rộng trên Internet, các trang báo, đài.
- Học sinh có kỹ năng kém, không kiềm chế được cảm xúc bản thân và sẵn sàng dung nắm đấm để giải quyết mâu thuẫn.
- Nó làm xấu đi hình ảnh của một người học sinh.

(Học sinh có thể có những suy nghĩ riêng về tình trạng trên giáo viên căn cứ cho điểm)

b. Liên hệ thực tế tại lớp em đang học, làm thế nào để tình trạng bạo lực không xảy ra tại lớp mình? **(1đ)**

- Học sinh tự đưa ra ý kiến và giáo viên căn cứ cho điểm.

HẾT